

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

REVISIE

komedie in vier bedrijven

door

Pol Goossen

Vrij bewerkt naar “de Revisor” van Nikolaj Gogolj

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2012
Nr.1397

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *REVISIE* op te voeren moet de naam van auteur *POL GOOSSEN* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1995/220/022
ISBN 978-90-385-03875

© 2012 Toneelfonds J. Janssens/Pol Goossen
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

REVISIE

(toneelspel van POL GOOSSEN)

(naar "De Revisor" van Nikolaj Gogolj)

ROLVERDELING

BURGEMEESTER

ANNA

MARJA

SCHOOLHOOFD

RECHTER

DOKTER

POSTMEESTER

MAKELAAR

NOTARIS

CHLESTAKOV

JOSIP

AGENT

MISJKA

HOTELBEDIENDE

GENDARME

EERSTE BEDRIJF

(HUIS VAN DE BURGEMEESTER)

BURGEMEESTER

Heren, ik heb u ontboden om u iets heel vervelends te vertellen: wij krijgen het bezoek van een revisor.

RECHTER

Een revisor!? Dat is een ramp.

BURGEMEESTER

Een revisor uit de hoofdstad. Incognito.

DOKTER

Incognito!? Wat een ramp.

BURGEMEESTER

En...in geheime opdracht.

SCHOOLHOOFD

In geheime opdracht dan nog wel.

RECHTER + DOKTER

Een regelrechte ramp!

BURGEMEESTER

Kijk, dit is de brief die ik van een goeie relatie op het ministerie gekregen heb. (LEEST)Waarde vriend Anton, langs deze weg verwittig ik je van het feit dat er een ambtenaar is aangesteld met de opdracht het hele gouvernement te inspekteren, en wel bepaald jouw distrikt. Ik weet uit betrouwbare bron dat hij zich voordoeft als een doodgewoon partikulier persoon. Omdat ik weet, Anton, dat jij er geen blanco strafregister op nahoudt, zoals niemand trouwens in jouw distrikt, raad ik je aan op je tellen te passen: op elk uur van de dag kan hij voor je deur staan. Misschien is hij er zelfs al en logeert hij ergens...incognito...in de stad. Enzovoort, enzovoort...de rest zijn familieaangelegenheden.Ziezo, mijne heren, zo staan de zaken.

RECHTER

Een niet te overziene ramp. Wat nu gedaan?

SCHOOLHOOFD

Maar waarom krijgen wij een revisor op ons dak? Waarom uitgerekend wij?

BURGEMEESTER

Omdat het lot dit keer op ons gevallen is, tiens. Tot hier toe hebben ze er altijd andere stadjes uitgepikt, godzijdank, maar nu zijn wij blijkbaar aan de beurt.

RECHTER

Niks van. Allemaal politiek. Het ministerie wil gewoon weten of hier nergens verraad wordt gepleegd tegenover de regering.

BURGEMEESTER

Verraad...verraad. Wie is er nu geïnteresseerd in het verraad van tien man en een paardekop in zo 'n onbenullig provincienest als het onze.

RECHTER

Men weet nooit...Ze houden tegenwoordig alles in de gaten, zelfs de meest afgelegen boeregaten.

BURGEMEESTER

Afin...in ieder geval, mijne heren, ik heb u gewaarschuwd. Mijn eigen louche zaakjes heb ik al gecamoufleerd en ik raad u aan hetzelfde te doen met die van u. Vooral u, dokter, want wees er zeker van dat, als hij hier is, hij eerst en vooral het ziekenhuis zal inspekteren. Zorg er dus voor dat alles pikfijn in orde is: kamers verluchten, bedden verversen, geen kak aan de billen en echte medikamenten in plaats van druivensuiker.

DOKTER

Goed, goed...Voor mijn part kunnen ze medikamenten krijgen.

BURGEMEESTER

Ook u, mijn waarde, zou ik willen aanraden wat meer zorg te besteden aan de outfit van de rechtszaal. Eigenlijk is het toch ongehoord dat gerechtsdienaren in de inkomhal van het gerechtsgebouw, daar waar de mensen gewoonlijk met hun verzoekschriften komen, een complete bar hebben ingericht, flipperkast en snookertafel inbegrepen. Het is natuurlijk best te begrijpen dat ook gerechtsdienaren zich moeten kunnen ontspannen, maar waarom precies in de inkomhal?

RECHTER

Ik laat vandaag nog de ganse boel ontruimen.

BURGEMEESTER

En u, mijn beste, als schoolhoofd zou u dat onderwijzerscorps toch wat beter in de gaten moeten houden, vind ik. Akkoord, het zijn geletterde mensen, intellectuelen bijna, die in allerlei instituten hun opleiding hebben genoten, maar sommigen houden er wel rare gewoontes op na. Eén van hen, ik ben zijn naam kwijt, kan het naar het schijnt maar niet laten geregeld leerlingen in elkaar te slaan. Misschien behoort dit wel tot de fundamentele regels van de opvoeding, dat kan ik in mijn functie

moelijk beoordelen, maar ik weet wel dat dat veel narigheid tot gevolg kan hebben.

SCHOOLHOOFD

Ik zal het hem zeggen.

BURGEMEESTER

En over die geschiedenisleraar van u moet ik ongeveer dezelfde opmerking maken. Een knappe kop, daar niet van, alleen raakt hij tijdens het lesgeven zo over zijn toeren dat hij niet meer weet wat hij doet. Ik heb een keer een les van hem bijgewoond, over de veldslagen van Napoleon. Jongens... jongens... Hij vloog van het podium en knalde uit alle macht een stoel tegen de grond! Nu is Napoleon natuurlijk een grote held geweest, dat staat buiten kijf, maar daarom hoeft u toch nog geen stoelen kapot te slaan. Dat komt tenslotte allemaal ten laste van de staatskas.

SCHOOLHOOFD

Ik zal het hem zeggen.

BURGEMEESTER

Vooraf omdat die man incognito komt. Dat is de ellende van het geval! Voor je 't weet stuurt hij zijn eigen kinderen bij u op school. Of anders vraagt hij: "Wie van jullie is de rechter? Die daar? Laat die maar eens hier komen! En wie is de directeur van het ziekenhuis? Die dokter daar? Hier met hem!"

(POSTMEESTER OP)

POSTMEESTER

Heren, wat heb ik nu allemaal gehoord?

BURGEMEESTER

Een revisor, postmeester. Een revisor!

POSTMEESTER

Wat een ramp...

BURGEMEESTER

Luister eens: is het mogelijk om de eerstvolgende dagen alle in- en uitgaande brieven die in het postkantoor passeren zo een beetje open te maken om eens te kijken wat er allemaal instaat? Daarna maakt u ze gewoon weer dicht met Pritt.

POSTMEESTER

Op dat punt hoeft u mij niets te leren, burgemeester. Dat doe ik al jaren. En niet alleen uit voorzorg maar ook gewoon uit pure nieuwsgierigheid. Ik wil namelijk verschrikkelijk graag weten wat er in de wereld allemaal te koop is. Er zijn brieven bij die je gewoon in één adem 'verslindt', zo goed zijn ze soms geschreven.

BURGEMEESTER

En is uw oog dan nooit gevallen op één of andere passage die handelt over een ambtenaar van het Ministerie?

POSTMEESTER

Nee, nooit.

RECHTER

Pas maar op dat we op een goeie dag niet allemaal tegen de lamp vliegen.

BURGEMEESTER

Maar nee! Als we 't aan de grote klok zouden hangen, dan wel ja... maar nu blijft het toch allemaal onder ons. Het enige wat mij dwars zit is die godverdommese incognito! Ieder ogenblik kan de deur opengaan en 'heup-ik-heb-je'.

(NOTARIS EN MAKELAAR OP)

NOTARIS

Groot nieuws!

MAKELAAR

Verrassend nieuws!

ALLEN

Wat dan? Wat is er?

MAKELAAR

Nooit kunnen denken: we komen het hotel binnen...

NOTARIS

De makelaar en ik, we komen het hotel binnen...

MAKELAAR

Ja ja...laat mij het nu maar vertellen.

NOTARIS

Waarom? Ik kan het beter vertellen dan jij.

MAKELAAR

Jij? Jij slaat alles door elkaar en vergeet de helft.

NOTARIS

Niks van. Jij vergeet de ene helft en de andere helft ga je dan zodanig overdrijven om alzo te camoufleren dat je die ene helft vergeten bent.

BURGEMEESTER

In godsnaam, wat is er aan de hand!?

NOTARIS

Een ogenblik, een ogenblik...alles in de juiste volgorde. Net was ik van bij u vertrokken, nadat u helemaal overstuur was door die brief en ik rende - nee, val me asjeblief niet in de rede, makelaar, ik weet het echt allemaal zélf wel - en ik rende naar de belastingscontroleur om die te verwittigen maar toen die niet thuis bleek te zijn rende ik dan maar naar de kazerne, naar de kolonel om die te waarschuwen. Maar die was er ook niet en toen ik verder liep om tenminste de politiecommissaris in te lichten botste ik op de makelaar hier, die ...

MAKELAAR

...ondertussen naar het kadaster was gegaan om de landmeters op de hoogte brengen,...

NOTARIS

...botste ik op de makelaar hier, die in de restaurantbuurt net een spijskaart aan het bestuderen was en ik zeg tegen hem: ...

MAKELAAR

... "Wat rammelt er hier zo?"...

NOTARIS

"Wat rammelt er hier zo?", zeg ik.

MAKELAAR

"Mijn maag", zei ik.

NOTARIS

"Mijn maag", zegt hij, "van de honger".

MAKELAAR

"Kom, ga even mee naar binnen", zei ik, "sinds vanmorgen heb ik nog niets gegeten".

NOTARIS

"En ze hebben net verse zalm aangekregen", zegt hij...

MAKELAAR

...verse zalm...

NOTARIS

..."laten we daarom even een hapje gaan eten". Maar we waren de drempel nog niet over of wat zien we daar? Een jongeman...

MAKELAAR

...knap van uiterlijk én in burger...

NOTARIS

...knap van uiterlijk ...

MAKELAAR

...én in burger...

NOTARIS

...én in burger - godverdomme, onderbreek me niet telkens! - een jongeman, knap van uiterlijk, loopt door de gelagzaal...

MAKELAAR

...in burger...

NOTARIS

...door de gelagzaal met een blik waar de besluitvaardigheid afdruipt en met een fysionomie die toont dat het hier in zijn bovenkamer allemaal dik in orde is. En ik zeg tegen de makelaar: "Die is hier niet voor niks", zeg ik. Maar de makelaar had met zijn vinger de waard al gewenkt...

MAKELAAR

(TOONT HET) Zo.

NOTARIS

...en ik vraag op de man af: "Wie is die jongeman?", waarop de waard antwoordt: "Dat is... - nee, ik zeg het. Jij slist voortdurend door die ontbrekende tand in je mond en dus zeg ik het! - "Die jongeman", zegt de waard, "dat is een ambtenaar uit de hoofdstad en hij heet ...

MAKELAAR

...Chlestakov...

NOTARIS

...Iwan Chlestakov, en hij gedraagt zich op z'n zachtst gezegd héél eigenaardig: hij logeert hier al een dag of tien, komt niet buiten, laat alles opschrijven en weigert pertinent ook maar één cent te betalen". Zijn woorden waren nog niet koud of er ging mij een licht op.

MAKELAAR

Ping!

NOTARIS

"Hee", zeg ik tegen hem...

MAKELAAR

Niet waar, -hee- dat zei ik.

NOTARIS

Eerst jij en toen ik. "Hee", zeiden we samen, "dat is 'm. Dat is die ambtenaar".

BURGEMEESTER

Wie? Wat voor ambtenaar?

NOTARIS

Wel, die ambtenaar waar die brief over gaat. Die revisor.

BURGEMEESTER

Wat zegt u? Nee, dat kan niet!

MAKELAAR

Jawel.

NOTARIS

Hij is het, zo waar als ik hier sta... Zo één met ogen op zijn rug; één die alles ziet. Hij keek zelfs naar ons om te zien wat we aten. Ik kreeg het er benauwd van.

BURGEMEESTER

O God...En waar heeft hij zijn intrek genomen?

NOTARIS

In Hotel-Restaurant Zeewier.

MAKELAAR

Op kamer vijf, naast de trap.

BURGEMEESTER

En hoélang is hij al in de stad?

MAKELAAR

Een dag of tien.

NOTARIS

Bijna twee weken.

MAKELAAR

Juist, een dikke twee weken.

BURGEMEESTER

Miljaår...wat is er allemaal niet gebeurd in die twee weken...

DOKTER

Wat zullen we doen, burgemeester? Met z'n allen naar de Zeewier?

BURGEMEESTER

Nee, nee, nee...ik ga er zelf wel op af. U zegt dat het nog een jonge man is?

NOTARIS

Maximum een jaar of drie-, vierentwintig.

BURGEMEESTER

Des te beter: zo 'n jong ventje heb je onmiddellijk door. Heren, houdt u gereed. Ieder op zijn post! Ik ga er op af, alleen of misschien samen met de makelaar hier, maar in ieder geval privé: zonder protocol. Net of ik

een wandeling aan het maken ben en héél toevallig kom vragen of de reizigers niks tekort komen.

NOTARIS

En ik, burgemeester? Kan ik niet mee?

BURGEMEESTER

Nee, dat kan niet. Trop is teveel en teveel is trop. Trouwens er is geen plaats genoeg in onze voiture.

NOTARIS

O, maar dan loop ik er wel achteraan. Alstublieft, burgemeester, alleen maar om eventjes door de deur naar binnen te loeren.

BURGEMEESTER

Nee, niks van. Hé, agent!

AGENT

Mijnheer.

BURGEMEESTER

Staat de voiture voor?

AGENT

Ja, mijnheer.

BURGEMEESTER

Goed, breng me d'r heen. Maar waar is je kollega? Je bent toch niet alleen!?

AGENT

Die is op dit moment niet geschikt voor de dienst, mijnheer.

BURGEMEESTER

Hoezo?

AGENT

Weet ik veel. Er was gisteren een vechtpartij buiten de stad, een boerenbetoging of zoiets, en daar is hij heen gemoeten om de orde te herstellen maar hij is stomdronken teruggekeerd.

BURGEMEESTER

Wat een ramp.

(ALLEN AF. ANNA, DE VROUW VAN DE BURGEMEESTER EN MARJA, HUN DOCHTER OP)

ANNA

Waar zijn ze nu? Waar zijn ze gebleven? Anton! Antosja!!!
 Allemaal jouw schuld. Jij met je getreuzel: 'Hier nog een ringetje, daar nog een sjaaltje'.

(ROEPT RICHTING BUITEN) Anton, waar ga je heen? Is hij gekomen, de revisor?

STEM V.D. BURGEMEESTER

Later, moedertje, later!

ANNA

Later, later... Later wil ik niet! Ik wil maar één ding weten: is het een kolonel? Anton! Antooooon, is het een kolonèèèèèè!

Hij is er vandoor. Dit zal ik je nooit vergeven. Jij met je eeuwige gezeik van "Wacht eventjes mammie, nog even mijn bottines dichtrijgen en ik ben zo klaar". Door jouw schuld weten we nu van niks. En dat komt allemaal door die verdomde jannerij van je. Je hoort dat die schoellie van een postmeester hier was en heup: madame moet zich voor de spiegel gaan aanstellen en in duizend bochten wringen omdat ze verbeeldt dat hij stapelzot is van haar, terwijl hij je achter je rug gewoon zit uit te lachen.

MARJA

Mammieeeee! Over een paar uur weten we alles, ok?

ANNA

Over een paar uur, over een paar uur....Ik wil het nù weten, verstaan!?
 Nù!!

TWEEDE BEDRIJF

(HOTELKAMER. JOSIP LIGT OP HET BED. CHLESTAKOV OP. JOSIP SPRINGT SNEL VAN HET BED OP)

CHLESTAKOV

Godverdomme, lig je alweer op mijn bed.

JOSIP

Ik? Nee.

CHLESTAKOV

Je liegt. Je hebt erop gelegen. Kijk, 't is precies een hondeneest.

JOSIP

Heel eventjes maar.

CHLESTAKOV

Kijk 's in die zak daar of er nog tabak in zit.

JOSIP

Hoe kan daar nu nog tabak in zitten? Vier dagen geleden hebt u de laatste restjes opgerookt.

CHLESTAKOV

Mm...vergeten. Luister eens, Josip.

JOSIP

Wat, mijnheer?

CHLESTAKOV

Ga beneden aan 't buffet nog eens vragen of ze ons wat willen brengen.

JOSIP

O nee, ik denk er niet aan. Dat doe ik niet meer.

CHLESTAKOV

Schijter.

JOSIP

De patron heeft gezegd dat hij geen eten meer geeft.

CHLESTAKOV

Wat? Dat hij 's durft.

JOSIP

En dat hij naar de burgemeester gaat - zegt hij - omdat het nu al de tweede week is dat mijnheer niet betaalt. Die mijnheer van jou is een flessentrekker - zegt hij - een gauwdief. Uitschot!

CHLESTAKOV

Het lijkt wel of je d'r plezier in hebt dat je me dat allemaal kunt vertellen, stuk ongeluk.

JOSIP

En hij zegt ook dat de eerste de beste clochard hier kan komen binnen waaien, om lekker te eten en te drinken en zich zo diep in de schulden te steken, dat je hem niet meer kunt weggagen. Ik laat me niet langer met mijn kloten spelen - zegt hij - en daarom ga ik regelrecht naar de politie zodat mijnheer de doos wordt ingedraaid.

CHLESTAKOV

Ja ja ja....Hou nu maar op, hé. Idioot.

JOSIP

Zou ik niet beter gaan vragen of de patron even naar hier wil komen?

CHLESTAKOV

Goed. Goed! Laat "de patron" dan maar even naar hier komen. *(JOSIP AF)*

Ik heb honger. Godverdomme, honger! Verschrikkelijk. Had ik onderweg al mijn geld maar niet verbrast, dan had ik nu genoeg te eten gehad. Die pokerspelers hebben me helemaal kaal geplukt. We hebben amper een kwartier zitten kaarten of ik was al blut. En bij de kruidenier kan je ook al niks op de poef krijgen. Schandalig gewoon!

(JOSIP MET HOTELBEDIENDE OP)

BEDIENDE

De patron laat vragen wat mijnheer wenst.

CHLESTAKOV

Goeiemiddag, vriend. Euh...hoe gaat het met de gezondheid?

BEDIENDE

Met de mijne heel goed, dank u.

CHLESTAKOV

En met de zaken in het hotel? Alles naar wens?

BEDIENDE

Hmm.

CHLESTAKOV

Veel gasten?

BEDIENDE

Nogal.

CHLESTAKOV

Luister eens, vriend, ik heb nog steeds mijn eten niet gekregen, dus...zet er eens wat spoed achter, als je wil. Ik moet na het eten nog werken, zie je.

BEDIENDE

De patron heeft gezegd dat hij niks meer geeft.

CHLESTAKOV

Hoe kan dat nu? Ik moet toch eten. Ik rammel van de honger.

BEDIENDE

De patron zegt: "Hij krijgt geen hap meer vooraleer hij de andere maaltijden heeft betaald. Zelfs geen tas koffie." Dat heeft hij gezegd.

CHLESTAKOV

Maar doe hem dan van gedacht veranderen. Breng hem aan het verstand dat ik moét eten, of dat ik anders sterf. Hij wil toch geen moord op zijn geweten, de patron.

BEDIENDE

.....

CHLESTAKOV

Het geld komt later wel. Echt waar!

BEDIENDE

Goed, ik zal het hem zeggen.

(BEDIENDE AF. STILTE. DAN HEVIG LAWAAI VAN POTTEN EN PANNEN.)

JOSIP

't Is op komst.

CHLESTAKOV

Niet te geloven.

(BEDIENDE OP MET HET ETEN)

BEDIENDE

En dit is de allerlaatste keer - moest ik van de patron zeggen.

CHLESTAKOV

De patron, de patron...Ik heb de pest aan de patron. Wat is dat?